

Platform Binnenstad Arnhem

Aan: gemeenraad Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem
Per mail: griffie@arnhem.nl

Arnhem, 1 mei 2017

Betreft: **Planuitwerking Gele Rijdersplein**

Geachte raadsleden,

De gezamenlijke ondertekenaars van deze brief, bestuur Platform Binnenstad Arnhem, JMA Real Estate B.V. en Comité revitalisering Gele Rijdersplein, zijn verheugd over de scenariostudie die het college heeft laten maken voor het Gele Rijdersplein, en *vooral over de keuze die het college u voorlegt om de patio-met-overkapping (de pergola) geheel te verwijderen.*

Door deze keuze ontstaat ruimte om te gaan werken aan structurele verbetering van het plein, aan verbetering van de uitstraling en aan de mogelijkheden om deze plek weer betekenis te geven.

Gezamenlijke conclusies bij raadsvoorstel

Wij hebben onlangs een bespreking met elkaar gehad, belegd door JMA Real Estate B.V. (de initiatiefnemer aan de westzijde van het plein), met vertegenwoordiging PBA-bestuur en met de individuele leden van het Comité revitalisering Gele Rijdersplein (vh. Comité behoud Aku-fontein). h dat gesprek kwamen wij tot eensluidende conclusies. Een resume van dit gesprek vindt u in de bijlage bij deze brief.

Heel kort samengevat zijn onze gezamenlijke conclusies:

- Wij ondersteunen de visie dat het Gele Rijdersplein in twee 'kamers' verdeeld wordt, waardoor de westzijde meer publieksfunctie en reuring kan krijgen en aan de oostzijde een meer luw gebied ontstaat voor wonen, werken en verblijven.
- Het verwijderen van de pergola is een strategische en noodzakelijke ingreep om ruimte te maken voor een goede vormgeving en opbouw van de gewenste visuele en stedenbouwkundige scheiding.
- Het verwijderen van de pergola is óók een strategische en noodzakelijke ingreep om een interessant overkapt podium te kunnen maken dat:
 - structureel gelegenheid biedt voor publieke activiteiten als culturele uitvoeringen en openluchtmarkten,
 - op een slimme manier ruimte biedt voor een grote fietsenstalling,
 - op zich een echte *eye catcher* is met recreatieve aantrekkingskracht.
- De zogenoemde *room divider* zou in onze ogen niet een harde bouwmassa moeten zijn. Toevoeging van een woonblok zien wij niet als een goede oplossing (*too much*). Een goed vormgegeven verhoogd podium met overkapping zal het gewenste effect geven. Wij worden

daarbij, naast het referentiebeeld uit Marseille (par.9 scenariostudies Kokke), ook zeer geïnspireerd door beelden van de *Metropole Parasol* in Sevilla.

- Wij zijn heel enthousiast over het idee om het waterbassin zodanig aan te passen dat het structureel als schaatsbaan gebruikt kan worden in de winterperiode.

Erfgoed en monumentwaarde

In het raadsvoorstel is een kanttekening opgenomen over het standpunt van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE).

Platform Binnenstad Arnhem heeft studie gemaakt van de procedure waarmee de (voorgenomen) aanwijzing tot rijksmonument tot stand is gekomen. Daarbij hebben wij geconcludeerd dat:

- In de geldende 'Beleidsregel aanwijzing beschermde monumenten 2013' (art.7) staat dat bij aanwijzing rekening gehouden moet worden met de mate waarin het monument:
 - a. Een positief behoudperspectief heeft,
 - b. Positieve invloed heeft op de kwaliteit van de ruimtelijke omgeving
- Wij objectief menen te kunnen vaststellen dat beide criteria wel gelden voor de fontein en het kunstwerk, maar zeer zeker niet voor de patio en de overkapping
- Aanwijzingen bij voorkeur plaatsvinden op grond van decentrale voordracht, maar dat de gemeente in dezen geen voordracht heeft gedaan
- De gemeente desgevraagd ook geen advies heeft gegeven aan de RCE
- De Raad voor Cultuur in haar advies een mooie tekst wijdt aan de fontein en het beeldhouwwerk, maar met geen woord spreekt over de patio en de overkapping
- In de beschrijving van het belang en de waardering van het monument (door RCE en Min.OCW) alle teksten gaan over de fontein en het beeldhouwwerk, maar dat nergens de patio met overkapping een ¹spelen in de waarderingsaspecten

Financieel

Wij hebben kennis genomen van de financiële paragraaf in het raadsvoorstel.

Het bestuur van Platform Binnenstad Arnhem zal, bij een positief besluit van uw raad, met haar stakeholders in beraad gaan of het wenselijk is dat een aanvraag gedaan wordt bij de Stichting Ondernemersfonds Arnhem voor de substantiële bijdrage die nodig is voor de ijsbaan.

Verkeersaspecten

Het voorliggende raadsvoorstel gaat niet specifiek in op verkeerskundige aspecten, zoals bereikbaarheid, parkeren voor bewoners en ondernemers van de noordelijke binnenstad en de status van de Looierstraat. Daarom zullen wij separaat bij u terug komen op deze aspecten.

Tot slot

Wij hopen op uw instemming met het raadsvoorstel zoals door B&W voorgelegd. Na uw positieve besluit breekt een periode aan waarin onderzocht wordt met welke functionele en ruimtelijke

aanpassingen de leefbaarheid en betekenis van deze belangrijke plek versterkt kunnen gaan worden. Dat zijn doelstellingen die wij ten eerste steunen.

Wij vertrouwen er op hiermee een zinvolle bijdrage te doen aan uw afwegingskader en wij zijn uiteraard bereid om nu of later met u van gedachten te wisselen over de gewenste planuitwerking die zal volgen.

Graag worden en blijven wij nauw betrokken bij de uitwerking van deze en verdere plannen.

Met vriendelijke groet,

Bestuur Stichting Platform Binnenstad Arnhem

G. Velthuisen
Voorzitter

ir. C. Wortmann MRICS
secretaris

JMA Real Estate B.V.

Comité revitalisering Gele Rijdersplein

H.A.S. Janssen

J.C.M. Wolthuis

Bijlage: ***erslag JMA Real Estate B.V. van bespreking 25 april***

kopie aan:

- college B&W gemeente Arnhem, mw I. van Burgsteden
- gemeente Arnhem, dhr. A. Roest, dhr. P. van Hoof, mw. K. van Rijen
- Erven Tajiri / erven Brouwer, mw. Ryu Tajiri, dhr. B. Brouwer

Verslag van bespreking 25 april 2017 met belanghebbenden

Inclusief toelichting door initiatiefnemer, JMA Real Estate 8.V.

Toelichting JMA

In navolging van het samengestelde inspiratieboek 'Plein zoekt Smoel', daaruit voorkomende gebiedsvisie 'Plan uitwerking Gele Rijders Plein 2017' en het opvolgende raadsvoorstel d.d. 11 april jl met zaaknummer: 134574, hebben wij conform afspraak met wethouder Van Burgsteden de directbetrokkenen uitgenodigd voor een informeel gesprek.

Doel van dit gesprek was het bereiken van consensus en vinden van draagvlak met betrekking tot onderstaande punten:

- Versterken van de reuring aan de westzijde van het plein door de Aku-fonteinen en het voorliggende gebied op te knappen en tevens een nieuwe betekenis te geven en permanente voorzieningen voor een ijsbaan in de fontein mogelijk te maken.
- Transformeren van het oostelijke deel van het plein naar een luwteplek waar het prettig wonen, werken en verblijven is.
- Verwijderen van de pergola om in deze zone ruimte te creëren voor een goede vormgeving van de gewenste tweedeling van functies op het toekomstige plein.

Zoals bekend hebben wij als initiatiefnemer in het lange voortraject eerder onder andere met onderstaande betrokkenen overleg gevoerd:

1. JMA Real Estate - Royal
2. Erven Tajiri en Erven Brouwer
3. Platform Binnenstad Arnhem
4. Comité behoud AKU-fontein
5. Ondernemers Gele Rijdersplein
6. Vertegenwoordiging van Akzo-Nobel

Omwille van het indirecte overleg van Akzo met wethouder Van Burgsteden en van de vertegenwoordiging van de ondernemers op het plein door PBA, hebben wij ons in dit overleg beperkt tot de eerste drie genoemden.

Aanwezigen bespreking

Het gesprek met betrekking tot het voorliggende raadsvoorstel vond plaats op 25 april jl., ten kantore van JMA Real Estate.

1. **JMA Real Estate – Royal**

Zoals bekend, is JMA RE sinds eind 2014 eigenaar van Royal gelegen aan het Willemsplein 46. Met veel inspanning hebben wij het volledige object gerestaureerd, de naam Royal weer in ere hersteld en van deze locatie in het centrum weer een bloeiend geheel gemaakt. Naast de imposante voorzijde grenst Royal tevens met een beeldbepalende gevel aan het Gele Rijdersplein. Gezien deze prominente ligging aan de AKU-Fontein hebben wij begin 2016 het initiatief genomen ons in te zetten voor de revitalisering van het plein en bijbehorende fontein.

Om de Gele Rijderspleinzijde van Royal beter te laten aansluiten op de fontein en omliggend gebied, staan wij aan de vooravond om een substantiële investering te doen door de pui onder de uitkraging volledig te vervangen en te vernieuwen. De aansluitbaarheid van het ontwerp op de fontein en omliggend gebied is hier van essentieel belang. Met het beoogde resultaat en mogelijkheid van het plaatsen van terrassen aan de noord- en westzijde van de fontein, hebben wij reeds met een zeer gerenommeerde landelijke horecaformule overeenstemming bereikt over de exploitatie van de gehele begane grondverdieping. Net als bij Stan&Co belooft dit een zeer grote trekker te worden waar dit gebied zo hard om schreeuwt. Hiermee dragen wij ons steentje bij aan de gewenste reuring aan deze zijde van het plein!!

2. Erven Tajiri / Brouwer (niet aanwezig)

Vóór de berichtgeving in de diverse media op o.a. 14 april hebben wij telefonisch overleg gehad met de heer Bart Brouwer en mevrouw Ryu Tajiri. Hierin hebben wij een beknopte weergave gegeven welke stappen er in de afgelopen periode zijn gezet om hen vervolgens beide uit te nodigen om mee te praten in het vervolgtraject. Beide hebben daarbij aangegeven graag aan het overleg deel te nemen. Direct ná de genoemde berichtgeving hebben wij helaas van beiden het bericht ontvangen dat zij niet zullen deelnemen aan het overleg. Daarop hebben wij nog een poging gedaan beide vertegenwoordigers van de erven toch te betrekken, echter zij waren niet tot enige dialoog, positieve inbreng of suggestie van verbetering bereid. Hiermee isoleren zij zichzelf wat ons betreft in de discussie.

3. Platform Binnenstad Arnhem PBA (aanwezig)

Het Platform Binnenstad Arnhem bestaat uit de zeven ondernemersorganisaties die in de binnenstad actief zijn: Ondernemers Kontakt Arnhem, Vereniging City Centrum Arnhem, Koninklijke Horeca Nederland afd. Arnhem, Cultuur Netwerk Arnhem, Hotel Overleg Regio Arnhem, Vereniging van Eigenaren Citycenter Arnhem en vereniging Grootwinkelbedrijf Arnhem.

In het Platform zoeken de stakeholders in de Arnhemse binnenstad naar verbinding en samenhang tussen de vele individuele projecten, inspanningen en acties in de stad. PBA werd in het overleg vertegenwoordigd door haar secretaris de heer Caspar Wortmann.

4. Het Comité behoud AKU-fontein (aanwezig)

Dit comité heeft een korte toelichting. Dit comité werd gevormd door de heren Ton Kuijpers en Johan Wolthuis en mevrouw Nanouk Jutte. Na het pareren van de herbouw van de HBS is dit comité in ruste gegaan. Gezien het feit dat deze betrokken Arnhemmers, die deels zitting hebben in het comité Jansbeek boven Water, zich altijd belangeloos hebben ingezet voor een mooi en sprankelend Gele Rijdersplein en behoud van de AKU-fontein, vonden wij het van belang hen in het overleg te betrekken. Zij laten zich thans aanmerken als 'Comité revitalisering Gele Rijdersplein'. Alle drie de vertegenwoordigers waren bij het overleg aanwezig.

Resume en conclusies bespreking

Nadat wij met de aanwezigen de presentatie van JMA d.d. 13 januari jl., het inspiratieboek 'Plein zoekt Smoel' en de gebiedsvisie 'Plan uitwerking Gele Rijders Plein 2017' stapsgewijs hebben doorgelopen is er een uitgebreide brainstormsessie/discussie gevoerd over de inhoud en het genomen collegebesluiten.

In grote lijnen hebben wij hierin consensus bereikt over onderstaande punten.

1. Partijen kunnen zich vinden in een luwte deel met wonen én werken aan de Oostzijde en een reuring deel aan de Westzijde van het plein.
2. De fontein met het beeld moet behouden blijven, echter het direct omliggende gebied moet ontdaan worden van obstakels als scheidingswanden, muurtjes, kapotte bestrating e.d.
3. De fontein kan gemoderniseerd worden met een mogelijkheid het permanent aanbrengen van voorzieningen t.b.v. een jaarlijks terugkerende ijsbaan op het plein. Wel is de wens te onderzoeken of er andere technische mogelijkheden zijn dan enkel omhoog brengen van de fonteinvloer. Denk hierbij aan een beweegbare bodem.
4. Het kunstwerk van Tajiri is eigenlijk te laag aangebracht om goed zichtbaar te zijn, het valt weg tegen de achtergrond. Suggestie zou zijn om de betonnen zuil met kunstwerk in z'n geheel te verhogen (bijvoorbeeld met een stalen onderzetter).
5. Fietsenstalling verwijderen van maaiveld en deze verdiept aanbrengen op de plek van de huidige pergola. Van wezenlijk belang is het aanbrengen van een uitnodigende entree.
6. Zichtlijn en wandelroute tussen Willemsplein - AKU-fontein en het Jansplein herstellen door rehabilitatie van de Janspoort. Deze plek is nu een unheimische onderdoorgang, maar heeft de potentie om weer een echte en zichtbare 'toegangspoort' tot de binnenstad te worden.
7. De beoogde *roomdivider* wordt als uitgangspunt van harte ondersteund. Echter deze verdeelfunctie moet niet gezocht worden in een massief (gesloten) bouwvolume. Deze plek vraagt om een culturele invulling met twee gezichten (oost en west). Belangrijke steekwoorden bij dit beoogde 'kamerscherm' zijn: culturele invulling, eigentijds, dynamisch, multifunctioneel, podium. Zonder direct een overkapping of pergola te projecteren is iedereen het er over eens dat het een permanent element (eyecatcher) moet zijn, voorzien van permanente technische faciliteiten, met de mogelijkheid van een wisselende invulling. 'Podium' is wel de centrale gedachte: een ophoging van de vloer achter de fontein zorgt er voor dat:
 - 1) sowieso de zichtlijnen tussen oostdeel en west-deel al gebroken worden,
 - 2) fietsenstalling niet 'echt' verdiept hoeft te worden,
 - 3) podiumfunctie ook echt uitstraling kan krijgen.De omvang en locatie zijn niet hard gebonden aan de huidige contouren van de patio. De nieuwe invulling kan iets meer naar achteren of groter in omvang gerealiseerd worden. Het podium op voldoende hoogte met een transparante kap-opbouw bewerkstelligt een voldoende scheiding tussen luwte en reuring.

Naschrift

Wij zijn zeer verheugd dat wij in het overleg in hoofdlijnen op één lijn zijn gekomen waarmee wij adhesie kunnen betuigen. U zult begrijpen dat de nadere uitwerking wellicht tot nuanceverschillen zal leiden waarbij een ieder zijn eigen interpretatie heeft. Deze punten samen vormen onzes inziens echter voldoende aanknopingspunten voor het geven van een ontwerp-/onderzoek opdracht.

Met dit verslag willen wij u de richting meegeven van de gedachten van onze achterban en willen wij de wethouder sterken in haar betoog in de raadsvergadering op 15 mei a.s.. Wij hopen dat de raad positief zal besluiten in de voortgang van de ingeslagen weg.

Graag zijn wij bereid tot het geven van een toelichting en onderschrijven deze brief als JMA, Comité revitalisering Gele Rijdersplein en PBA.